

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-819/22-C

Název	Základní škola a Mateřská škola v Hořicích na Šumavě
Sídlo	Hořice na Šumavě 102, 382 22
E-mail	zshorice@seznam.cz
IČO	75 001 021
Identifikátor	650038088
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Čurdová
Zřizovatel	městys Hořice na Šumavě
Místo inspekční činnosti	Hořice na Šumavě 102, 382 22
Inspekční činnost na místě	22. 11. 2022 – 24. 11. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola v Hořicích na Šumavě (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti v základní škole, která se proměnila v souvislosti s vyšším zájmem o vzdělávání v ní z dvojtřídní na trojtřídní, se vzdělávalo 44 žáků prvního až pátého ročníku. K zájmovému vzdělávání bylo přihlášeno ve dvou odděleních 41 účastníků. V mateřské škole se vzdělávalo ve dvou třídách 42 dětí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy na základě dlouhodobých zkušeností a vyhodnocení podmínek a potřeb organizace zpracovala střednědobý koncepční plán rozvoje školy. Podařilo se jí posílit vedení o zástupkyni ředitelky, na kterou účelně delegovala většinu kompetencí spojených s řízením mateřské školy. Ředitelka školy úspěšně spolupracuje s místní akční skupinou i zřizovatelem. To se projevilo ve zlepšování materiálních, personálních a estetických podmínek školy, které umožňují reálnou fyzickou, psychickou i vzdělávací pohodu pro stoupající počet dětí a žáků v organizaci.

Na základě vyššího zájmu o vzdělávání v základní škole se vedení ve sledovaném období podařilo posílit kvalitu vzdělávání proměnou základní školy z dvouřídni na trojtřídní. Zvýšena byla kvalita nabídky mimoškolní činnosti navýšením kapacity školní družiny.

Ředitelka podnikla vhodné kroky pro zlepšení přenosu informací. Intenzivně spolupracuje se svou zástupkyní pro mateřskou školu prostřednictvím pravidelných pracovních porad. Tento způsob komunikace se velmi osvědčuje, podporuje plynulou organizaci aktivit školy i napomáhá dobrým vztahům na pracovišti pro všechny aktéry.

Tým pedagožek základní školy je aktuálně stabilizovaný a posílený o dva úvazky asistentek pedagoga. V mateřské škole bylo dosaženo plné kvalifikovanosti všech pedagožek. Jednotliví vyučující v základní škole mají vzájemnou neformální dlouholetou kvalitní úroveň konzultací pedagogických dovedností v oblasti využívání pestrých metod a forem výuky. Není však sledována a vyhodnocována jednotnost a účinnost aplikace dohodnutých postupů do výuky všemi pedagogy. Vedení základní školy hodnotí práci pedagogů jen v částečném rozsahu a celková zpětná vazba pedagogům je tak málo využitelná při plánování některých oblastí pedagogické práce včetně kvalitního vedení dokumentace školy.

Další vzdělávání pedagogů vychází pouze z jejich zájmu či aktuální nabídky, nejsou při jeho plánování adekvátně zohledňována zjištění z kontrolní činnosti. V mateřské škole byla tato oblast zajištěna účelněji. Kontrolní činnosti na úrovni mateřské školy jsou realizovány s odpovídajícími závěry pro realizaci dalších procesů předškolního vzdělávání. Výběr seminářů a webinářů, kterých se v souladu s plánem učitelky zúčastnily, vycházel z potřeb mateřské školy a zároveň respektoval zájem jednotlivých učitelek.

Škola má pro všechny své součásti výborné podmínky pro pohybové a sportovní aktivity. Nadstandardní svou rozlohou i vybavením je zejména školní přírodní zahrada s množstvím variabilních herních prvků, která umožňuje kvalitní realizaci pohybových i relaxačních činností a je velmi intenzivně využívána mateřskou školou i školní družinou. Dále byl pořízen relaxační koutek ve školní družině, obohacen dětský a žakovský knižní fond, vzdělávací přírodovědné programy a pomůcky. Výuka tělesné výchovy je kvalitně realizována ve velmi dobře vybavené sportovní hale zřizovatele. Účast školy v řadě dotačních projektů včetně tzv. šablon se projevila zejména v intenzivním zlepšení digitalizace základní i mateřské školy, ve větší účasti učitelek mateřské školy na dalším vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Při výuce pedagogové stanovili odpovídající vzdělávací cíle, které zohledňovaly přiměřeně potřeby většiny žáků. Výuka byla zaměřena vyváženě nejen na znalosti, ale též na rozvoj dovedností a postojů. Žáky se zpravidla dařilo v potřebné míře aktivizovat, výuka byla pro ně velmi pestrá a motivující. Rovnoměrné střídání činností frontálních, individuálních i efektivní skupinová práce pozitivně ovlivňovaly žakovskou iniciativu a spolupráci při

učení. Vzdělávací metody účelně vycházely z prvků činnostního učení, alternativní výuky matematiky či využívaly pro počátky rozvoje čtenářské gramotnosti genetickou metodu čtení a psaní. Rozvoj dalších čtenářských dovedností byl ve výuce průběžně podporován společnou mimočítankovou četbou a individuální četbou žáků. Škola má starší i částečně obnovený knižní fond školní knihovny, jeho umístění a uspořádání však pro žáky není vhodné a značně omezuje přímé využívání knih v průběhu výuky či v době přestávek. Ve výuce byl zpravidla dán odpovídající prostor hledání řešení, navrhování postupů, obhajování vlastních názorů. Žáci byli promyšleně vedeni k obsahově náročnější komunikaci. Žáci bez obav pokládali otázky, dovedli si vhodně požádat o pomoc či sami vysvětlit své myšlenky. Vyučující na druhé straně nevytvářeli dostatek příležitostí k vyhledávání a třídění informací, práci s různými informačními zdroji nebo autentickými texty. Využívané metody však vedly výrazně k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji prostřednictvím kooperativních aktivit žáků, které u nich podporovaly zejména vzájemné naslouchání, respekt a vzájemný pracovní dialog při učení. Ve výuce však nebyla v odpovídající míře využívána diferenciací úkolů směrem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami ani směrem k žákům nadaným. Individuální přístup byl účelně uplatňován pouze v těch hodinách, kde byla organizačně zajištěna přítomnost sdílených asistentů pedagoga. Vyučující žáky průběžně motivovali pochvalami, práce s chybou a poskytování funkční zpětné vazby byly využívány v přiměřeném rozsahu. V závěru hodin byl téměř vždy vytvořen náležitý prostor pro funkční shrnutí nového učiva a celkové zhodnocení. Efektivní využití sebehodnocení a vzájemného hodnocení umožňovalo sledování individuálního pokroku a bylo téměř vždy pro žáky motivující k dalšímu učení.

Vzdělávání v mateřské škole probíhalo cíleně s provázaností spontánních a řízených činností. Vzdělávací nabídka byla motivačně tematicky propojená, navazovala na zkušenosti dětí a záměrně vytvářela situace vhodné pro opakování dovedností i postojů. Dostatek prostoru pro volnou hru dětí, stejně jako časová uvolněnost umožňovaly reagovat na aktuální potřeby a přání dětí. Efektivně byly zařazovány metody slovní, názorné a praktické, které posilovaly zvědavost a zájem dětí. Zajímavý didaktický materiál a moderní pomůcky podpořily dětskou představivost. Děti byly cíleně vedeny ke vnímání knižních ilustrací i správnému zacházení s knihou. Řízené činnosti probíhaly tradičním způsobem vzdělávání, v němž děti pracovaly frontálně a se stejným obsahem, což neumožnilo individuální volbu ani aktivní účast každého dítěte. I když byla částečně využita i skupinová práce, přidělené úkoly nebyly vždy přiměřeně náročné vzhledem k věkovým zvláštěnostem a schopnostem dětí. Při zajištění realizace vzdělávání nebyla pravidla vzájemných vztahů a komunikace vždy funkční a efektivní. Formy hodnocení byly včleňovány do práce s dětmi v průběhu celého dne. Většinou byly preferovány pozitivní formy pochvaly a povzbuzení. Hodnocení se zaměřovalo zejména na sociální projevy dětí v rámci skupiny, v menší míře byly hodnoceny pokroky dětí.

Během pobytu ve školní družině trávili účastníci většinu volného času spontánními i individuálními aktivitami. Při zájmovém vzdělávání panovalo příznivé klima podporující přátelské vztahy mezi účastníky a vychovatelkami. Školní družina vhodně zpestřuje nabídku zájmovými kroužky, které vedou účastníky k prohlubování smysluplného trávení volného času.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání jsou adekvátně vyhodnocovány v souladu s individuálním stavem vzdělávacího pokroku jednotlivých žáků. Při klasifikaci jsou žáci hodnoceni výhradně známkami. Sledování individuálního vzdělávacího pokroku jednotlivých žáků umožňuje

přiměřený včasný záchyt žáků ohrožených školní neúspěšností. Výsledky vzdělávání žáků jsou pravidelně projednávány na jednáních pedagogické rady sumativním způsobem, bez analyzování stavu. Stejně tak škola sice ve sledovaném období využila možnosti externího testování žáků, ale získané informace z testování vedení neanalyzovalo a nevyužilo ke stanovení například didaktických opatření pro zvýšení kvality výuky.

Školní poradenské pracoviště je celkově zabezpečeno ředitelkou školy. Pedagogové se vzájemně podporují a účelně spolupracují zejména při realizaci efektivních preventivních aktivit. Pravidelně též spolupracují s řadou dlouhodobě ověřených externích organizací zabývajících se prevencí rizikového chování. Pokud se vyskytnou problémy, škola je řeší bez zbytečného odkladu, v loňském školním roce ve škole nebyla na vysvědčení žádná snížená známka z chování. Škola vede dokumentaci o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami řádně a přehledně. Snaží se jim většinou poskytovat účinnou podporu, což se zpravidla daří a má převážně pozitivní dopad na výsledky vzdělávání. Interní pravidla pro práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou téměř vždy funkční a daří se přiměřeně identifikovat všechny žáky ohrožené školní neúspěšností, příp. žáky nadané. V průběhu inspekční činnosti však bylo zjištěno, že personální zajištění prostřednictvím asistenta pedagoga nepodařilo realizovat v plném rozsahu podle doporučení školských poradenských zařízení.

Mateřská škola má kvalitní systém hodnocení vzdělávacího pokroku dětí. Sestavena jsou portfolia, která jsou následně účelně využívána při individuální práci s dětmi. Pozitivní dopad má písemné zpracování plánů podpory pro děti s odkladem školní docházky, přispívá zejména k nápravě konkrétních obtíží dětí. Přínosná je logopedická péče ve formě depistáže a průběžných logopedických chviliek zařazených v denním programu i odborné intervence vedené logopedkou za účasti zákonných zástupců. Rodičům je také nabízena poradenská pomoc a kontakty na využití péče dalších odborníků. V rámci pestré vzdělávací nabídky se škola aktivně podílí na organizaci různých akcí a ve spolupráci se základní školou a partnery pořádá aktivity v oblasti kultury, sportu nebo ekologie.

Pořádané společné aktivity školy a rodičů i individuální konzultace poskytují cennou zpětnou vazbu od rodičů k průběhu vzdělávání v otázkách výchovy a pokroku při učení. Mateřská škola svou otevřeností, nasloucháním a empatií významně rozvíjí vzájemné vztahy, důvěru a spokojenost dětí. Základní i mateřská škola promyšleně podporují rozvoj osobnosti žáků funkčně organizovanou spoluprací s řadou místních partnerů. Při různých příležitostech škola zajišťuje kulturní vystoupení pro obec, spolupracuje s několika školami v regionu a řadou specializovaných institucí včetně spolupráce s místní akční skupinou.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Na základě vyššího zájmu o vzdělávání v základní škole od školního roku 2016/2017 se základní škola změnila z dvoutrídni na trojtrídni. Byla navýšena kapacita školní družiny a zřízena tak od školního roku 2022/2023 dvě oddělení družiny.
- Personální změna ve vedení mateřské školy – byla jmenována zástupkyně ředitelky pro předškolní vzdělávání, pedagogický tým mateřské školy se stal plně kvalifikovaným.
- Účast školy v řadě dotačních projektů i tzv. šablon podpořila zlepšení digitalizace základní i mateřské školy, dalším vzdělávání učitelů, zlepšení prostředí a vybavení školy.

Silné stránky

- Pedagogové se při své práci zaměřují na osobnostní a sociální rozvoj prostřednictvím kooperativních aktivit žáků, které u nich podporují vzájemné naslouchání, respekt a pracovní dialog při učení.
- Vstřícný a respektující přístup mateřské školy založený na partnerské spolupráci všech aktérů posiluje efektivitu vzdělávacího procesu školy.
- Kvalitní materiálně-technické podmínky školy podporují průběh vzdělávání vytváří potřebný prostor pro komplexní rozvoj dětí i žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Vedení hodnotí práci pedagogů základní školy s menší efektivitou a pouze v částečném rozsahu, je tak omezena celková zpětná vazba pedagogům o kvalitě jejich pedagogické práce.
- Při plánování a realizaci vzdělávací nabídky v mateřské škole chybí důslednější diferencování cílů pro různé věkové kategorie a s ohledem na individuální potřeby dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení

- Důsledně provádět kontrolní a hospitační činnosti a poskytovat kvalitní zpětnou vazbu pedagogům v oblasti vedení povinné dokumentace školy, organizace poskytování podpůrných opatření, individualizace a diferenciací úkolů, efektivně sledovat účinnosti strategií práce s žáky ohroženými školní neúspěšností.
- Provádět plánování dalšího vzdělávání na základě vyhodnocování potřeb základní školy a efektivně sledovat využití poznatků z dalšího vzdělávání ve výuce.
- Efektivně organizovat a provádět podpůrná opatření v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení pro jednotlivé žáky se speciálním vzdělávacími potřebami a sledovat účinnost těchto opatření.
- Průběžně modernizovat a více zpřístupnit knižní fond školní žákovské knihovny.
- Vyhodnocovat celkové výsledky vzdělávání žáků a na jejich základě plánovat další organizaci a realizaci vzdělávací nabídky.
- Důsledně diferencovat vzdělávací nabídku vzhledem k věkovým a individuální zvláštnostem dětí v předškolním vzdělávání.
- Poskytovat dětem srozumitelnou zpětnou vazbu o jejich individuálním pokroku, systematicky je vést k hodnocení vlastních činností, volit efektivní způsob komunikace.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina z 16. 12. 2014 vč. příloh č. 1 a 2
2. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy a Mateřské školy v Hořicích na Šumavě s účinností od 1. 1. 2020, Jmenování do funkce zástupkyně ředitelky pro mateřskou školu z 1. 9. 2022
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k termínu kontroly
4. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2022
5. Školní řád základní školy s účinností od 1. 9. 2016, Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků
6. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2022

7. Vnitřní řád školní jídelny s účinností od 1. 11. 2022
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Učíme se s radostí“ platný od 1. 9. 2019
9. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Hrajeme si spolu celý rok a poznáváme svět“ č.j. 107/2021
10. Školní vzdělávací program školní družiny platný do 1. 9. 2019
11. Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání z 28. 8. 2022
12. Matrika školy, Diagnostické záznamy, portfolia dětí
13. Třídní knihy – školní rok 2021/2022 a 2022/2023, Přehled výchovně vzdělávací práce ve školní družině – školní rok 2022/2023
14. Rozvrhy hodin – školní rok 2022/2023
15. Dokumentace ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (doporučení školských poradenských zařízení) pro školní rok 2022/2023
16. Plán hospitací a kontrol na školní rok 2022/2023
17. Program poradenských služeb a Minimální preventivní program 2022/2023
18. Koncepce rozvoje základní školy a mateřské školy v Hořicích na Šumavě do roku 2024 a Roční plán školy 2022/2023
19. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
20. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků základní školy a mateřské školy 2022/2023
21. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (týkající se odborné kvalifikace)
22. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knih úrazů
23. Ekonomická dokumentace školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Bc. Regina Mihulová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Zdeňka Dufková, školní inspektorka

Ing. Dana Drlíková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.